

[Formanden.]

Dersom ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet. Den pågældende er herefter valgt.

Mødet udsat kl. 12²⁰.

Mødet genoptaget kl. 14¹⁵.

Forhandlingen genoptoges.

Hilmar Baunsgaard: Denne debat har jo i de foregående indlæg været præget af, at regeringen på det sidste har gjort sin egen tilværelse spændende på grund af nogle indre uoverensstemmelser om formen for den danske udenrigspolitik. Denne diskussion i regeringen, sådan som den i hvert fald er kommet til offentlighedens kundskab, har jo bl. a. drejet sig om formen, hvorunder den danske regering skal meddele omverdenen sin principielle holdning til den magtkamp mellem demokrati og forskellige former for diktatur, der foregår andre steder i verden.

Det radikale venstre deler den opfattelse, som man vel nu kan betragte som regeringens officielle, at forholdene i lande, med hvem vi under forskellige former er i direkte samarbejde, i særlig grad må have dansk opmærksomhed. Vi er enige i, at når et land, der er medlem af Europarådet, begår vold mod de menneskerettigheder, man selv har været med til at udforme, så påhviler der de andre medlemslande en særlig forpligtelse, en forpligtelse, som må føre til åben kritik og til forsøg på udefra at påvirke udviklingen i det land, der har forbrudt sig. Vi er selvsagt også enige i, at der altid må foretages en vurdering af mulighederne for at øve indflydelse, inden man beslutter sig for formen i den aktuelle situation. Mon der ikke er og altid har været en enighed på tværs af partierne om denne holdning? Den har jo ikke altid ført til samme standpunkt i aktuelle tilfælde, men alligevel forekommer det overraskende, at der kunne opstå indre stridigheder i regeringspartiet om dette forhold på en måde, der medførte ministerkrise. Dette er

selvfølgelig først og fremmest et indre anliggende i regeringen og i socialdemokratiet. Den afgørelse, der førte til handelsminister-skiftet, måtte derfor naturligt være statsministerens egen. Men når statsministeren imidlertid over for offentligheden angiver som begrundelse, at han skred til afskedigelse af Tyge Dahlgaard, fordi han ellers frygtede en mistillidsdagsorden i folketinget, så synes jeg der er grund til at minde om, at det først og fremmest er udtalelser inden for regeringspartiet og regeringens støtteparti, der kunne lede til en sådan konklusion.

Uafhængig af den aktuelle strid vil jeg gerne udtrykke det radikale venstres opfattelse af, at et lille land selvfølgelig i særlig grad skal søge at påvirke udenrigspolitikken gennem de organer, hvor vi i et samarbejde har mulighed for at øve en indflydelse, og ikke mindst skal det lille land gøre det gennem sit eksempel ved at vise, hvordan man ønsker demokratiet praktiseret.

Dette sidste får mig til at spørge statsministeren, om han virkelig for alvor agter at benytte sig af regeringens mulighed for at nægte visum til folk fra andre lande, der ønsker at komme til Danmark for at deltage i den såkaldte Russelldomstol. Er vi i Danmark i virkeligheden så meget svagere funderet i vor demokratiske holdning end f. eks. Sverige, at vi ikke tør lade folk med en anden indstilling end regeringens frit komme til Danmark og udtrykke deres mening? Lad meningen være gal, lad da folk skade de formål, som de angiver at ville gavne — er det ikke principielt uden betydning for vor holdning? Skulle det ikke netop være demokratiets adelsmærke, at vi frit giver adgang for alle til at udtrykke deres opfattelse? Hvordan skal vi ved vort eksempel kunne vise andre demokratiets fordele, hvis vi selv tager det i anvendelse, som hører til diktaturets kendetegn? Jeg håber oprigtigt, at statsministeren besinder sig og undlader at benytte denne mulighed for at nægte visum til folk fra lande, der i høj grad har brug for gennem eksempler at stifte bekendtskab med demokratiets væsen. Følger statsministeren ikke her sin mulighed for at vise den demokratiske tolerance, så svækker vi for alvor vore egne muligheder for at påvirke udviklingen i andre lande i en gunstig humanistisk retning.